

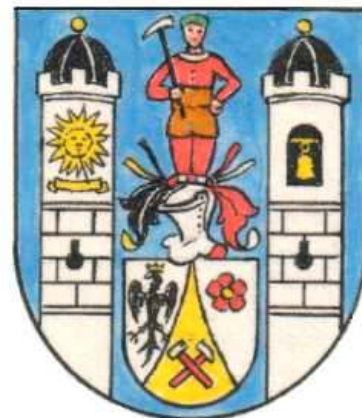
Miloslav Trnka

Životopis komponisty Follbergera z Ratibořských Hor je delší o jeden den

Čtvrtý červnový den v datu jeho příchodu na svět r. 1811 nesprávně uvádí starší oborová literatura i lexika. V dobré víře popisovanou staletou chybičku vyvrací matriční zápis. Follberger byl pokřtěn o jeden den dřív. Díky zpřístupněné sbírce jihočeských římsko-katolických matrik v Digitálním archivu SOA Třeboň se omyl v datu možná už dál šířit nebude. V lednu roku 2010 si redakce RR připravila nové záhlaví skladatelova hesla pro využití v případných příštích biografiích:

Follberger, Jan Křtitel - varhaník, ředitel kůru na Strahově, hudební skladatel
 ~ 3. června 1811 Ratibořské Hory č. 44 (9 km severovýchodně od Tábora)
 rodiče: řezník Václav Follberger a Anna roz. Králová, dcera důlního kováře ze Staré Vožice.
 † 29. července 1871 Praha-Hradčany.

Budoucí hudební skladatel byl tedy pokřtěn 3. června 1811 v chrámu sv. Vojtěcha v Ratibořských Horách. Rodné městečko, tou dobou ještě plné rozmanitých řemesel a živností, prosperovalo v návaznosti na schwarzenberské dolování stříbrných rud. Jejich produkce zde kulminovala v letech 1787-1794. I statistická zmínka v poutavé historii obce na jejich webových stránkách potvrzuje, že koncem r. 1794 se počet zaměstnaných těžbou a zpracováním rud v Ratibořských Horách (Bergstadt) zvýšil až na 616 osob. Z toho bylo 460 horníků, 113 lidí při puchýrnách, praní a třídění rudy, 29 ve stříbrných hutích a 14 úředníků a provozních odborníků. Ale vraťme se k Janu Křtiteli Follbergerovi.

Po studiích v Táboře se na školu do rodného města vrátil jako podučitel, krátce kantořil také ve středním Posázaví v Lipnici (dnes Lipnice nad Sázavou). Vlastní hudební školení dokončil v Praze u svého generačního souputníka, jímž byl varhanní virtuos Robert Jan Nepomuk Führer (1807-1861) - jeden z nejlepších učitelů tehdejší pražské varhanní školy. Velebným zvukem královského nástroje Follberger nejprve plnil starobylé sváteční prostory katedrál sv. Víta (1846) a kostela Panny Marie Loretánské na Hradčanech (do r. 1847). Po zbytek života byl regenschorim v klášteře premonstrátů na Strahově. Níže uvedené hudební encyklopedie zaznamenaly, že tam zkomponoval tři pastorální mše, jednu slavnostní, pastorální ofertorium, četné graduály a další, i drobnější chrámové skladby. O synovi Bedřichu Follbergerovi je známo, že v profesních stopách následoval otce jako varhaník v Královské kanonii premonstrátů na Strahově (1871), později v Loretě (1882).

Stejný "rodný" problém se také našel při ověřování encyklopedického hesla jiného blízkého rodáka, učitele hry na lesní roh. Hornista Karel Josef Matějka se narodil a byl pokřtěn v Horní Cerekvi dne 26. ledna 1728 (nikoliv 28. 1. 1728). Správné údaje o narození J. K. Follbergera i K. J. Matějky má nyní k dispozici autorka knižní novinky chystané na rok 2010 o Malostranském hřbitově (kde jsou oba hudební mistři pochováni) a rovněž Český hudební slovník osob a institucí na internetu. Jeho redakce pokračuje v tradici specializovaných lexikografických děl o zemské hudební kultuře. Po mnoha letech od knižního vydání Československého hudebního slovníku (1963-1965) je tak znovu mapována hudební scéna prostřednictvím kvalitního personálního slovníku.

Literatura

- Hudební listy 2, 1871, s. 219. Hudební listy 3, 1872, s. 212. Beseda učitelská 10, 1878, s. 433.
- Kryšpín, Vojtěch: Sto let práce učitelstva československého. Praha 1885, s. 95.
- Česká hudba, časopis věnovaný hudbě a zpěvu směru světského i církevního. Red. A. Strelb - A. Ptáček, roč. 2, Kutná Hora 1896.
- Pazdírkův hudební slovník naučný II. Část osobní. Sv. 1 A-K, ed. G. Černušák a V. Helfert. Brno 1933-1937.
- Němec, Vladimír: Pražské varhany. Praha 1944, s. 256.
- Československý hudební slovník osob a institucí. Sv. 1, A-L, ed. G. Černušák, B. Štědroň, Z. Nováček. Praha 1963, s. 338n. (autor hesla B. Štědroň).
- Kalendárium jihočeských osobností a událostí 1986-1990. Ed. Slávka Kalkušová. Státní vědecká knihovna České Budějovice, České Budějovice 1986, s. 83.